

A TENGERPART

NAPILAP.

IV. évfolyam.

FIUME, Csütörtök, 1907. szeptember 26.

216. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

RIVA SZAPÁRY, ADRIA-PALOTA.

TELEFON 224. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos pett sorja 40 fillér.

Kérdések, amelyekre nincsen felelet.

A mai postával egy levél érkezett *A Tengerpart* szerkesztőségébe. Egy naiv ember írhatta; s éppen ezért igen érdekes a levél. Mi ezért a levelet ezen a helyen teszük közzé. De nem szóról-szóra. Ugyanis változtatunk rajta egyet s mást. Mindenüvé, ahová a levélíró ezt a megszólítást írja: *Tekintetes Szerkesztőség!* — mi ezt teszük: *Kegyelmes Uram!* S mindenüvé, ahova ez íratott: *feleljen erre a tekintetes szerkesztőség,* mi azt írjuk: *feleljen erre a kormányzó ur!*

Egyébként a levél megmarad az ő hü és gyermekesen egyszerű és gyermekesen őszinte egyszerűségében. Azonban a férfiak is gondolkodóba eshetnek fölötte.

Kegyelmes Uram! Mielőtt rátérnék arra a dologra, amelyet szóvá akarok tenni, megindokolom excellenciádnak, mi indított engemet arra, hogy excellenciádhoz küldjem a kérdéseimet, amelyekre minden bizonynyal megadja majd a készséges választ. Én mindenkor figyelemmel kísérem excellenciádat; excellenciád pedig viszont figyelemmel kíséri a közérdekű eseményeket. Imigy a kapocs közöttünk örökkön-örökké fönáll, anélkül, hogy közelebből ismernők egymást. De erre nincs is valami nagy szükség. Amíg csak levélileg érintkezem excellenciáddal, addig egészen őszinte maradhatok, nem köteleznék a grammatikai szabályoknál egyebek; közvetlen érintkezésnél pedig a tömörked udvariassági momentumok burkolják el szavaimban az őszinteséget. Ez mindenkinél így van. Gondolom, még excellenciádnál is; hamarabb fakad ki őszinte véleményre, önmaga előtt, mintha azt valakinek a szemébe kellene vágna. Hiszen, leszámítva azokat a rangbéli differenciákat, amik közöttünk vannak, excellenciád is éppen olyan gyarló ember, mint szerény magam vagyok. Ezen mit sem változtathat az, személyi kvalitásai alaposan lefözik az én ugyancsak szegényes kvalitásaimat. De térjünk a dolog érdemére, azaz, arra a dologra, amelyért ezt a levelet írom.

Fiume városának kormányzója már másfél éve tartja kezében a korona gyöngye sorát. Ebben a városban pedig sok teendője akadhat egy olyan embernek, aki tenni, alkotni szeret. Nemcsak pusztán a politikai alkotásokat értem, hanem gazdasági és kulturális intézkedéseket is, amik kérdésében csehül állunk Fiumében. Dehát ezeket excellenciád valószínűleg jobban tudja mint én. Arról van azonban szó, hogy a tömörked bajaink legalább egynehányán mért nem

igyekszik segíteni Fiume kormányzója? Nem kérdezném ezt excellenciádtól, ha tudnám, hogy a jószándék olyan messze esett a kormányzótól mint Mekka Medinától. Hanem ellenkezőleg, szent hitem, hogy ez a nemes ember át meg át van hatva a legszebb intencióktól, amiket teljesíteni talán érzékének tökéletlensége miatt nem tud.

Másféle egyebet se tesz a kormányzó, minthogy tizezreket költ el lakomákra. Azok a hazafias toastok azonban, amik ezeken a lakomákon el szoktak hangozni, a pezsgőgyáron kívül nem válik senki hasznára. A kormányzó legujabban Velencébe utazott. Erre a célra bérbe vett egy hajót. Ezért a hajóért naponként, ha vesztegel nyolcszáz, ha nem vesztegel, csak negyvenegyszáz koronát kell fizetnie. Tessék kiszámítani, mennyire rug ez az összeg valami nyolc nap alatt. Sokra. Most tessék számításba venni, hogy a tengerjogi uton mennyi lakomát csap s ezek a lakomák mennyire rugnak. Nagyon sokra, nemde?

Ha a kormányzó ezeket a rettenetes nagy költségeket a saját magán céljaira fordítaná s mint magán passziókat könyvelné el noteszében, meg sem említeném a dolgot. Legalább is nem lenne uri eljárás, a magánéletébe pillantani s azt a bíráló bonckés alá venni. De nyugodt lelkiismerettel teszem meg erre a politikainak nevezett kéjtutázásra megjegyzésemet, mert a kormányzó ezt a nagy fényűzést az ő politikai dicsőségének emelésére szánta. Ekkor pedig jogában áll minden magyar embernek, de főképpen fiumei magyar embernek megtenni az ő megjegyzéseit.

Vajjon mire jó és mire való az a folytonos pezsgővel való politizálás és „kormányzás”? Ez az egyik kérdésem. Excellenciád tán tud reá felelni. Én nem. De azt hiszem, hiában is törném rajta a fejemet, s hiában törné rajta a kormányzó is a fejét, soha sem tudna elfogadható feleletet adni.

Van aztán egy másik kérdésem, ami mindennél lényegesebb. Mért nem tud a kormányzó egyszer valami hazafias és közérdekű intézményt alkotni „kormányzói céccó megváltása” címén. Azt hiszem, ha egy-egy nagy soirée-t elmulasztana s ennek költségét valami üdvös célra adományozná, sokkal több sikert érhetne el a politikai pályáján, mint az ilyen fajta velencei kéjkirándulással, ami aligha fogja értékét emelni a mi közéletünkben. A külföld pedig már rég tudja, hogy a magyar jól tud mulatni s ha még más ha-

zájába is utazik, akkor is ő a vendéglátó, nem pedig a vendég.

E mellett pedig Fiumében semminemű intézmény nem hirdeti a kormányzó nagyságát. Olyan egyesület, amelyben a magyarok otthonukra lennének, nincsen. És még sok egyéb is hiányzik, ami a szegényünkre válik. Én kérem, szociálista vagyok, amint láthatja excellenciád, abból a fajtaból, aki a szocializmust, mint üdvös elvet, a magyar haza javára szeretné fordítani. Érthető tehát a kíváncsiságom az említett kérdésekben. Csak a kormányzó egyetlenegy estélyének árán milyen szép dolgokat lehetne Fiumében az egész ország dicsőségére emelni!

De ha már meg kell lennie azoknak a rém nagy költségezeknek, ami most is paktakzik a lagunák városában, mért nem itt-hon a magyar földön költi el azt a kormányzó? Vagy hazafiságot ma már csak a nemzetközi szociálistáktól követelnek? Én magyar szociálista vagyok: a hazafiságot a magyar mágnástól is megkövetelem, nem csak a szociálistáktól.

Ennél a poninál véget ért a levél, amelyet a szerkesztőségünkhöz intéztek s amelyet pedig mi az excellenciás urhoz adresszálunk.

Egy fiumano emlékirataiból.

Ezen a címen több közlemény fog *A Tengerpart* hasábjain napvilágot látni. Érdekes, a magyar közönséget épp úgy, mint az itteni olaszokat érdeklő közlemények lesznek ezek, amilyek egy fiumei ur jóvoltából látnak napvilágot. Az emlékiratok szerzője két évtizeden át aktív részt vett a fiumei városi politikai életben s emlékiratai, amelyeket most névtelenül bocsájt világgá, igen sok olyan dolgot fognak nyilvánosságra hozni, amelyek eddig részben, avagy teljesen ismeretlenek voltak. Az emlékiratokat, amelyeknek egy része olasz, másik része magyar nyelven íródott, lapunk egyik munkatársa rendezte, de előre is hangoztatjuk, hogy azoknak közlése során ragaszkodni fogunk az emlékiró intenciójához.

Az érdekes anyag feldolgozásával munkatársunk még nem készült el, de hogy olvasóink már most olvashassák, a mai napon megkezdjük közlésünket.

I. közlemény.

amely arról szól, hogy két évtizeddel ezelőtt hogy oktatták az ifjúságot, de említés tételik Ciotta hazafias érzéseiről is.

A városi népiskolában természetesen olasz nevelésben részesültem. Ezt azonban nem szabad szó szerint venni. Az igazi neveléstől nagyon távol állott a városi népoktatás. Hogy azóta javultak-e az állapotok ezen a téren, nem tudom. De bizonyosan nem. Legalább arra következtethetek, hogy a „nostra gente” fiai ma is neveltenek a neveléstől és a harmadik osztályban még hadiában állnak az egyszeregy elméletével.

Ez azonban nem tartozik ide. Ez legfeljebb a tanítók jóindulatára vezethető vissza. A mai nevelés hibáit nem csak ebben látom. Sokkal elszomorítóbb az a tény, hogy a városi

iskolákban ma is a mostoha gyermek szerepére kárhozott a magyar nyelv. Hogy a gyermekek épp úgy, akár egy évtizeddel ezelőtt nem tanulnak a heti két óra alatt semmit a magyar nyelvből. Igen és nem. Ennyi az egész, amit ott elsajátítanak, no meg talán az, hogy meg tanulnak tizig számolni.

Nehogy azonban szemrehányásnak vegyék a fenti sorokat, sietek kijelenteni, hogy egyáltalában nem célok most a jelenlegi rendszer hibáit elősorolnom. A régebbi időkre akarok visszatérni, amikor én jártam az iskolákat.

Azt már megemlítettem, hogy az elemi iskolában nem tanultam meg egy betűt sem a magyar nyelvből. De nem is tanulhattam. Mert nem tanították. A gimnáziumban azért nem juttattam bajba, mert egyik tanuló társam sem volt abban a szerencsés helyzetben, hogy a szittyai nyelvet bírja.

Ha tudtuk volna is elfeledtük volna. Ebben az intézetben akkor nem valami magyar szellem uralkodott. A tanárok többnyire Friuliból, Triesziből, vagy Olaszországból idevetődött emberek voltak. Ami jót róluk elmondhatok, csak az, hogy nem kerültek összeütközésbe a corpus separatumon érvényben levő osztrák törvényekkel. Annyit azonban tudok a rovásukra, hogy nem valami kedvező állapotban jutottak ide. Az egyiket fegyelmi uton elcsapták Friuliban. Tehát Fiume nyakára jött. A másik másutt követett el valami helytelenséget s ezért kellett távoznia. Ami pedig a legfőbb baj volt: valamennyi főisküdt ellensége volt a magyar kulturának, a magyar történelmi tudományoknak és a magyar irodalomnak, amelyeket persze nem is ismertek. Az előadásokon bizony egyik sem dicsőítette a törökverő Zrinyi Miklóst, avagy Rákóczi Ferencet. Az írásbeli dolgozatokon olasz irodalmi és történelmi feladatokat kellett megoldani s a mikor szabad volt a téma, szerencsétlenség volt a szegény diákra, ha magyar tárgyat mert feldolgozni. Szekunda volt a dolog vége.

Igy oktatták a fiumei ifjúságot, a „nostra gente” aranyifjait s így oktattak engem is.

Most pedig vallamást teszek. Még pedig arról, hogy amikor elvégeztem a gimnáziumot, semmi szimpátiát nem éreztem a magyar nyelv, a magyar haza iránt. A hazát, azt különben nem ismertem. Csupán csak a geografiából tudtam, hogy létezik. Hallomásból tudtam még azt is, hogy annak a hazának vagyok az alattalója, lévén Fiume a magyar pátria corpus separátuma.

Határozottan Olaszország felé vonzott a szívem. Oda akartam menni egyetemre. De az volt a bökkenő, hogy odahaza nem telt a tanulmányra. Mit volt mit tenni. Felmentem az öreg Ciottához, Fiume akkor padesztájához s bejelentettem, hogy mint eminens diák igényt tartok egy városi ösztöndíjra.

— Hová akarsz menni kedves öcsém? — kérdezte a jóságos lelkű podeszta.

— Páduába!

— A pokolba méz öcsém, a Dante poklába, de nem Páduába. Oda fogsz menni, a hová én akarom: Budapestre. Ott legalább magyar ember lesz belőled és még javára is lehetsz valamikor szülővárosodnak — felelte a polgármester.

Ciotta mondotta ezt, tehát Budapestre mentem!

— **A turbina győzelme.** Londonból és Newcatleből érkezett távirati jelentések szerint a „Cunard” hajóstársaság legújabb kolosszusának a „Mauritánia”-nak első próbatúja fényes sikerült. A minimális gyorsaság a 26.75 a maximális sebesség pedig 27.75 csomót tett. Tehát a „Mauritánia” elérte az 50 kilométer óránkénti gyorsaságot, tehát a világrekordot. Ez pedig a turbina jövőjét jelenti. Most már kétségtelen, hogy az ujonnan épülő hajók e bevált turbina rendszer szerint fognak elkészülni, amíg a modern technika ördögös mesterei megint valami új, még kápráztatóbb csodának a nyitjára jutnak, amely lefogja szorítani a most diadalmaskodó turbina rendszert is.

Telekspekuláció nagyban.

Korrupció a Villa Giuseppe körül. — Működnek a telekuzsorások. — Kie lesz a villa?

A Villa Giuseppe telkének megvásárlása már közel két esztendeje a szóbeszéd tárgya. Először a kormány tervezte a telek megvételét abból a célból, hogy a magyar államnak legyen egy darab saját földje is a corpus separatumban. Azután megjött az új kormányzó, telve reményekkel, új eszmékkel. Nem is maradt sokáig titok, hogy a fiatal kormányzó magyar nemzeti politikát szeretne üzni Fiumében s ha lehet, az elhagyott szegény magyarság érdekében tenni valamit. Az intenciója szép volt, nemes volt, de ezuttal is csak a tervnél maradt. A kivitelről ma már szó sincs. Mert a kormányelnöknek nem tetszett a kormányzónak az a törekvése, hogy mindenképpen a *cselekvés szerepére* kíván jutni. Így tehát a nyilvánosság előtt is lefújták a kormányzó terveit. A magyarság tehát nem tömőült, a Villa Giuseppét nem vásárolta meg a kormány. Szóval minden a régiiben maradt, csak a magyarság, a megint csak elhagyott magyarság gazdagodott — egy csalódással.

Mikor a kormányzó tervének meghiusulása nyilvánvalóvá lett, a városi hatóság kebelében merült fel az a terv, hogy a Villa Giuseppét meg kell vásárolni. Hiszen Fiume legnagyobb és legszebb telke ez, a város jövő centumában. A polgármesterek, a városi mérnöki hivatal mind el voltak ragadtatva az eszmétől. El is készítették a tervet, hogy miképpen használják majd fel a telket. Két hatalmas szálló, a telek egy részén meg marad a park, feljebb lakóházak, bérpaloták stb. stb. Ime a város tervei a Villa Giuseppével.

A helybeli olasz lapok napokon át cikkeztek arról, hogy milyen hasznos, milyen szükséges a főhercegi telek megvásárlása. Egyszerre aztán az egyik olasz napilap elhallgatott s a másik, amelyik hetenként kétszer szokta verni a mellét, szintén leszerelt. Sőt az utóbbi azzal argumentált, hogy a főhercegi családnak eszeágában sincs a Villa Giuseppe eladása. Mit akarhat akkor a város?

A város talán tovább is akarna, de szabad kezeit lekötötték az autonómpárt és a horvátok szövetkezett telekspekulánsai, akik kétségbeesett akciót indítottak a Villa Giuseppe megvásárlása ellen. A kétségbeesett harcot érthetővé teszi az a körülmény, hogy a Villa Giuseppét a város parcellázná, ami által Fiumében hosszú időre ki volna zárva a telek spekuláció és a telek uzorások manipulációja. Ezek az emberek, akiknek egy része a városi hatóság embereiből áll, terrorizálják a városi hatóságot, hogy a Villa Giuseppé megvásárlását ejtse el. Erre a célra két olasz lapot már megnyertek. Csak a harmadik, a legolvasottabb olasz reggeli lap nem hajlandó belemenni a leszerelésbe. Hangosan követeli napról-napra, hogy a város döntsön már egyszer a megvétel dolgában, mert október 1-én az 1.200.000 koronában megállapított eladási ár nem kötelező többé a főhercegre. Akkor aztán könnyen megtörténhetik, hogy a város nem juthat a telekhez ezen az áron.

A telekuzsorások azonban elérték a céljukat. A városban már megingott az erős akarat s most, hogy ne legyen kénytelen hátrálni és visszaszívni a maga terveit, azt a megoldást eszelte ki, hogy a telekvásárlás ügyét huzza, halaszsa a kitűzött határidőig. Így azután ürügyképpen azzal védekezik a mulasztás miatt, hogy a dolog nem lehetett a kitűzött határidőig letárgyalni.

Azzal azonban bizonyosan nem számolt a jeles városi hatóság, hogy a mulasztásnak megadhatja az árát. Már napok óta halljuk, hogy a Villa Giuseppét arra az esetre, ha a város elállna a vásárlástól, megveszi egy horvát konzorcium, amely természetesen csak spekulációra venné meg. Ezzel újabb módot nyújt a város a telekuzsorára. De szó van arról is, hogy a telket megveszi egy francia pénzcsoport és nagy

szállodát és villákat épít rajta. Ebben az esetben idegen kézre kerülne ez a nagy darab magyar föld, amit annyi szeretettel gondozott néhai József főhercegünk.

Ezeket egybevetve legjobbnak találjuk, ha a telket az állam veszi meg. Így két szék között a pad alá jut a két hadakozó fél. A telekuzsorások, meg a város. Az állam pedig szintén hasznát venné a hatalmas teleknek. Sok mindent lehetne odaépíteni. A többek között azt a kulturpalotát is, amelyről annyiszor szó volt, de amelynek építése bizonyosan még nagyon sokáig fog késni.

UJDONSÁGOK.

— **Szerényi államtitkár a Danubius hajógyárban.** Szerényi József kereskedelmi államtitkár tegnap reggel, mint már jelentettük, átutazóban Fiuméba érkezett. Az államtitkár itt tartózkodásának rövid idejét a *Danubius hajógyár* megtekintésének szentelte, ahol egy a gyár berendezése, mint a munka előrehaladása felett megelégedésének adott kifejezést.

— **Vidor Dezső és a pozsony-fiumei szinigazgatóság.** Vidor Dezső, a budapesti m. kir. Operaház rendezője, mint már jelentettük, szintén pályázni fog a pozsony-fiumei szinigazgatóságra, amelynek 1908—1911-ig való igazgatására a város október elsején írja ki a pályázatot. Vidor Dezső, mint értesülünk, máris érintkezésbe lépett azokkal a tényezőkkel, melyek a pályázat eldöntésén befolyással bírnak.

— **Ujabb szénzállítványok.** Tegnap kikötőnkbe érkezett a „Tisthemor” angol gőzös Hullból 5100 tonna szénnel. Ugyancsak tegnap érkezett ide a „Lowmor” angol gőzös, mely 4800 tonna szenet hozott s magyar királyi államvasutak részére.

— **Tengerhajós társaságok tarifaharca.** Egy ottavai újság jelentései szerint a kanadai gőzhajózási társaságok elhatározták, hogy csatlakoznak azon Newyorkból kiinduló mozgalomhoz, amely a személyi díjtételek leszállítását célozza. Ennek következtében e héten jelentékeny díjleszállítás várható Kanadában.

Az *északnémet Lloyd* közhírré teszi, hogy az észak-amerikai hajótarifákat leszállította. A gyorsgőzösök első osztályán a menetdíj 280, Barbarossa-gőzösökön 200 márka, az utóbbiakon a másodosztályú menetdíj 180 márka.

— **Sportélet.** A Fiumei Athletikai Klub birkozó versenyei nagy érdeklődés mellett folynak a gimnázium tornatermében. A fiatal atléták legutóbb tegnap este tartottak birkozó versenyt, amelynek eredménye a legkielégítőbb volt. A Fiumei Athletikai Klub tagjai holnap csütörtökön este ismét tartanak birkozó estét, amelyen az érdeklődőket szívesen látják.

— **A zálogházban árvereznek.** A fiumei zálogház igazgatósága közhírré teszi, hogy október 17-én délelőtt 9 órakor árverezni fogják azokat a tárgyakat, amelyekre egy év óta nem fizettek kamatot. Az értéktárgyakat az árverés napjáig ki lehet váltani.

x **Ahol a jó mustot mérik.** Az óvárosban az *Alla Cattina* vendéglőben, a St. Vito templomtól balra, mint minden esztendőben, az idén is kitűnő saját termésű mustot mérnek. Magyar kiszolgálás!

x **Különlegességek kedvelőinek figyelmébe!** A közönség figyelmét a lapunk mai számában közzétett hirdetésre e helyen is külön felhívjuk. A hirdetés jelzi, hogy a korzón egy különlegességi üzlet nyílt meg pörkölt kávéban és csokoládé árukban. Örömmel regisztráljuk, hogy a helyi piacon van egy üzlet, mely háziasszonyainknak lehetővé teszi, hogy a „Fiumei Kávépörkölt” és csokoládégyár valóban kitűnő különlegességeit mindig friss állapotban és gyorsan beszerezhessék. Ez

eddig nem volt lehetséges, mert fiemei üzletembereink lokalpatriotizmusa — sajnos — nem nagy és ők nagyrészt idegen árut vásárolnak, noha mindenki, aki a fiemei készítményeket ismeri, tudni fogja, hogy a más helyről való behozatal teljesen fölösleges. Kötelessége volna minden fiemei háziasszonynak ezen vállalkozást támogatni, amely feladatát tűzte ki, hogy fiemei gyártmányokat árusít. Hisz ezáltal közvetve száz és száz munkást és munkásnőt juttatnak fiemei gyáraknál biztos keresethez.

TÁVIRAT. TELEFON.

A miniszterelnök Budapesten.

Minisztertanács.

Október 10.

Betiltott beszámoló.

Öngyilkos gyámpénztáros.

A petrovai rablógyilkosság a Kuria előtt.

Letartóztatott színész.

A szigorló orvos szerelme.

A miniszterelnök Budapesten.

Budapest, szept. 25. *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma reggel birtokáról a fővárosba érkezett. Megérkezése után a miniszterelnökségre, majd a pénzügyminisztériumba ment, ahol aktákat intézett el.

Minisztertanács.

Budapest, szept. 25. A délelőtti folyamán minisztertanács volt, amelyen valamennyi miniszter résztvett. A minisztertanácsban a kiegyezés kérdése, az október tizedi munkásmozgalmak s a horvát kérdés került szóba. Egyébiránt *Rakodczay* horvát bán a horvát ügyek megbeszélésére Budapestre érkezik, hogy előterjesztéseket tegyen a kormánynak.

Október 10.

Budapest, szept. 25. A szociálisták erő agitációt fejtenek ki az október 10-iki általános munkaszünet érdekében. Az ország hetvennégy városából érkezett eddig jelentés, hogy a munkások csatlakoznak a budapesti határozathoz. *Több helyen még a magántisztviselők is csatlakoztak, a mozgalomhoz.* A horvátországi szociálisták ma táviratban jelentették be a csatlakozásukat. A fővárosban eddig százötvenezer munkás jelentette be az október 10-iki munkaszünetet.

Betiltott beszámoló.

Bazin, szept. 25. *Ivánka* Mihály tót nemzetiségi képviselő megjelent kerületében s anélkül, hogy bejelentette volna, beszámolót akart tartani. A dolgról értesült a szolgabíró, amely csendőroket küldött a népgyűlés feloszlására. A csendőrök felszólították Ivánkát, hogy távozzék s a megjelenteket, hogy oszlojanak szét. Az egybegyűltek el is távoztak a gyűlésről s így a beszámoló elmaradt.

Öngyilkos gyámpénztáros.

Kaposvár, szept. 25. *Radacsi* Adolf gyámpénztáros ma rovacsolás előtt föbelötte magát. Valószínű hogy a pénztáros sikkasztást követett el s most a büntetés elől menekült a halálba. A roncsolás folyik.

A petrovai rablógyilkosság a Kuria előtt.

Budapest, szept. 25. A királyi kuria előtt ma délelőtti fokozott érdeklődés mellett folytatták a petrovai rablógyilkosság ügyét. A mai tárgyalás végén az elnök kijelentette, hogy az ítéletet holnap délelőtti hirdetik ki.

Letartóztatott színész.

Budapest, szept. 25. A fővárosi rendőrség letartóztatta *Farkas* Árpád színészt, aki több vidéki társulatnál működött. A letartóztatást sikkasztás miatt foganatosították.

A szigorló orvos szerelme.

Budapest, szept. 25. Egy Roth nevű szigorló orvos megmérgezte a kedvesét s azután maga is mérget ivott. Még idejében észre vették a dolgot s a szigorló orvost megmentették a haláltól. Roth a kihallgatása során azzal védekezett, hogy az öngyilkosságot közösen határozta el kedvesével.

NYILTTÉR. *)

T. cz.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és különösen igen tisztelt vevőimet, hogy eddigi üzlethelyiségemet a Via del Pozzo-ban a mai nappal elhagytam. A Corsón felépített nagyszabású új üzlethelyiségeim néhány nap mulva nyílnak meg, ahol a legújabb divatu bel- és külföldi szövetek és más divaturu cikkek (mint selymek, szőnyegek, konfekciók, trikótárak, fűzők, nyakkendők stb.) a legjutányosabb árakon lesznek kaphatók.

Külön hirdetményvel fogom új árutermeim felavatását és megnyitását tudatni. Addig is megragadom az alkalmat hogy nagybecsült vevőközönségemnek megköszönjem szíves támogatását és bizalmát, melylyel eddig megajándékozott. Kérem ezen bizalmat és támogatását a jövőben is és maradok mély tisztelettel

Rauschel Ferenc.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A szerkesztőség postája.

Többeknek. Tegnap vezércikkünkbe sajtóhiba csuszott, Facconi helyett Zaccanin kell olvasni mind a két helyen.

S. R. Nincs róla tudomásunk. Arra emlékszünk, hogy a kormány a biológiai állomás vezetőjét és a tengerészeti hatóság mérnökét kiküldötte tanulmányuttra Nápolyba. A tanulmányutrol a jelentések és a fiemei új állomásra vonatkozó tervek bizonyosan a minisztériumban hevernek. Az ilyenekkel nem szoktak sietni. Pedig ideje volna már, hogy a fiemei biológiai állomást megnagyobbítsák.

R. L. Intézkedtünk.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.

Szerkesztő: Korcsmáros Pándor.

Kiadótulajdonos:

„A TENGERPART” lapkiadó vállalat.

BUTOROZOTT SZOBA

utcai 2 ablakos egy vagy két ur részére teljes ellátással — lakás és ellátás összesen havi 45 frtért — azonnal kiadó. — Czim: Via Risorta 62 (régí szám 365.) I. em. balra.

VELENCE
CAVALLETTO

SZÁLLODA és ÉTTERMEK
a Márkustér közvetlen közelében
teljesen ujjáalakítva.

Szobák 2 1/2 lirától, teljes
penzió 9 lirától feljebb.

Ritúnó konyha, tiszta italok.

Vársaskocsi és megbízott az állomásnál.

VILLANYVILÁGÍTÁS!

GŐZFÜTÉS! — FÜRDŐK!

Tulajdonosok:

Serantoni és Fratelli Scattola.

WEISS M.
NAGY ÁRUTERMEI.
FIUME, Corso II.

Az őszi és téli idényre

óriási készleteink érkeztek minden osztályban. Minthogy a legjelentékenyebb gyárak készítményeinek kizárólagos elárúsítása cégünknek van fenntartva és tekintettel ama óriási mennyiségekre, melyeket trieszti házunkkal egyetemben vásárolunk, módunkban van a legjobb minőségeket a legmérsékeltebb árakon ajánlani.

Selyem- és gyapju-
szövetek.

Brünni szövetek divatos
színek, 120 cm. magas
60 krajczár.

Cheviotte nagy választékban 55 krajczártól
feljebb.

Igen szép kamgaru szövetek,
divatos színek
65 krajczártól 4 frt
50-ig.

Angol szövetudonságok
78 krajczártól feljebb.

Szőnyegek és butor-
szövetek.

Szövetfüggönyök (páron-
ként draperiával) 1 frt
10-től 36 frtig.

Legfinomabb axminster
szalonszőnyegek 200+
300 22 frt 50 kr.

Valódi argaman szőnye-
gek 200 x 300 (míg a
készlet tart) 42 frt.

Szmirnaszőnyeg - utána-
tok 200 x 300 8 frt 90 kr.
Futószőnyegek a legna-
gyobb választékban mé-
terje 20, 28, 38, 50 kraj-
czár, egészen 4 frt 50-ig.

Alkalmi vétel: Himzett plus-
asztalterítők 7 frt 50 kp.

Barchendek.

Velour flanellette, garan-
tált színek, óriási vá-
lasztékban méterje 25
krajczár.

Flanel-barchend blúzok-
nak, elsőrendű minő-
ség, sötét színek, 25 kr.

Gyapju flanel, gyönyörű
minták méterje 42 és
65 krajczár.

Ezenkívül legfinomabb
csikos és koczkás bar-
chendek ruháknak,
valamint barchend-pi-
qué.

Ajánlunk ezenkívül a legelső magyar és osz-
trák gyárakból fehéremű-vásznakat és asztali kész-
leteket.

Alkalmi vétel: Tapestry futószőnyegek 1 frt 35 kr.
gyapjuból, méterje

Női- és férfi-fehé-
nemű.

Egy nagy tétel chiffon-
nőing 1 frt.

Finom chiffon női alsó-
szoknyák, gazdag him-
zéssel 1 frt 25 kr.

Menyasszonyi kelengyék
jutányos áron készít-
tetnek ki.

Chiffon férfiingek, jó mi-
nőség 1 frt 70 kr.

Fehér férfi-háló ngek leg-
finomabb kretónból 1
70 kr.

Téli trikók.

Bolyhos trikót-íngek fér-
fiaknak drbja 75, 90 kr,
1 frt 30 és feljebb.

Bolyhos trikót-alsónadrá-
gok férfiaknak darabja
85 kr., 1 frt és feljebb.

Férfi- és női trikót-alsó-
íngek, kiváló jók 65
75 kr. és feljebb.

Fekete és színes női ha-
risnyák 35 krtól feljebb

Ezenkívül a legjobb mi-
nőségű tiszta gyapjutri-
kók, harisnyák, fűzővé-
dők, file d'Écot cikkek
s legfinomabb selyem-
trikók.

Rendkívüli választék csipkében, himzéseken,
csipkeszővetekben és valamennyi díszáruban. Gyönyörű női
blúz-udonságok, női konfekciók, kötenyek nők és gyerme-
keknek és a legválasztékosabb fehéremű k gyermekeknek k.

WEISS M.
NAGY ÁRUTERMEI

TRIESZT, FIUME, CORSO II. BECS, I. Gon-
Corso 9. zagagasse 14.

Szabott árak! Szabott árak!

GAMBRINUS-BUFFET

VIA LIDO, DANIEL-MOLO ÁTELLENÉBEN.

Van szerencsém Fiume város és környékének t. közönségével tudatni, hogy fenti cím alatt Fiumében gazdagon fölszerelt

uzsonna-termet és álló sör- és borozót létesítettem.

Raktáron tartok állandóan friss prágai füstöltus különlegességeket, naponként hozatok valódi bécsi virstlíket és azokat helyiségemben melegen is fölszolgálom.

Stajer hizlalt baromfiak, kacsák, libák, tisztán kikészítve, hidegen és melegen.

Sajtok, halkonzervek, főtt és sült édesvízi és tengeri halak, befőttek, gyümölcsök, csemegék állandóan raktáron.

A kőbányai polgári serfözde sokszor díjazott és közkedvelt világos márciusi és barátságos csaprol mérve, palacksörét jégbe hűtve palackokban is árusítom. Bel- és külföldi boraim a legkitűnőbbek.

Szakértelemmel rendezek bufetteket klubokban, családoknál, esküvőkön vagy magánosoknál.

Finom, előzékeny kiszolgálást biztosít

KUHN GYULA.

Szent-István védjegyű Dupla Maláta-sör palackokban.

LIDO-VELENCE

Elsőrendű tengeri fürdő és klimatikus gyógyhely.

HUNGARIA-PALACE szálló

120 szobával és remek szalonokkal.

Külön e célra a higiénia legújabb követelményei szerint épített szálló minden modern kényelemmel.

A szálló nem tartozik semmiféle társasághoz s így módjában van mérsékelt árakat szabni.

► Nagy kert és terras, kilátással a főutra. ◄

Tulajdonos: FABRIZIO L.

Az egész személyzet magyarul beszél. Magyar konyhafőnök.

► KŐBANYAI POLGÁRI SÖR. ◄

ÜZLETMEGNYITÁS.

Különlegességi üzlet a Corsón, 5. szám alatt
csomagokban árusított pörkölt-kávéban

valamint

kakaóban, csokoládében és bonbonokban

kizárólagosan a fiumei kávépörköldéből és a fiumei csokoládégyárból; mindennemű finom különlegesség mindenkor szavatoltan friss állapotban van készleten. Gyártmányokat idegen helyről nem tartok, azonban dús raktárom van bonboniékben a legkülönbözőbb árak mellett.

SCHLÖGL C.

KORONA

■ VENDÉGLŐ ■

FIUME, CORSIA DEÁK 30.
TELJESEN UJJÁALKITVA.

Ritűnő magyar konyha.

Valódi magyar borok.

Izletes ételek és italok.

Előfizetőknek ebéd és vacsora:

18.—, 24.— és 30.— frt.

Magyar honfitársainak szives támogatását kéri

HOPP VINCE,
VENDEGLŐS.

VELENCE

HOTEL MODERNE MANIN

TULAJDONOS ZACCHEO A. és TÁRSA.

► A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett szobákkal, lifttel, fürdőekkel és remek étteremmel. ◄

A Kőbányai Polgári Serfözde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

► Déli és esti hangversenyek. ◄

SZOBA ÉS CIMERFESTŐ VÁLLALAT.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy Via del Pino 9. szám alatt cimer-, szobafestő és másoló-üzletet nyitottunk.

Elvállalunk szoba- és diszletfestést, mázolásat a legegyszerűbb kiviteltől a leggazdagabbig.

Fa-, bádog-, vászon- és üveg-cimtblák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb árak mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

mély tisztelettel

KURZ FRIGYES és TSA

Via del Pino 9. szám.

A FIUMEI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Fiume, Via Andrassy 1. szám, 1. emelet,

elfogad takarékbetéteket takarékkönyvecskékre, tiszta 4% kamatozás mellett.